

CAMBRIAN PUBLIC SCHOOL, KANKE ROAD, RANCHI

SESSION – 2024-2025

CLASS – IX

SUBJECT –SANSKRIT

LEARNING PLAN OUTCOMES

Sl. No.	Months	Name of Chapters	Learning Outcomes
1	अप्रैल	पाठ्यपुस्तक – संस्कृत मणिका – 1, पाठ – 1 अविवेकः परमापदां पदम्	<ul style="list-style-type: none"> ● पठने रुचिः स्मरणशक्तेः च विकासः ● एतेन माध्यमेन संस्कृतविषयस्य ज्ञानम् ● प्रायोगिक ज्ञानम् ● छात्राः व्यवहारकुशलाः विनम्राः च भविष्यन्ति । ● नैतिकशिक्षायाः ज्ञानम्
		पाठ – 2 पाथेयम्	<ul style="list-style-type: none"> ● वाक्यरचनायाः कौशलस्य विकासः ● संस्कृतभाषां प्रति रुचिः ● नैतिकशिक्षायाः ज्ञानम् ●
		अनुप्रयुक्त-व्याकरणम् – मणिका अभ्यास पुस्तकम् भाग – 1 उच्चारण स्थानानि	<ul style="list-style-type: none"> ● स्पष्टोच्चारणस्य ज्ञानम् ● भाषापठनार्थं वर्णानां ज्ञानम्
		स्वर संधिः, व्यंजन संधिः	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्कृतपठने लेखने च कुशलता भविष्यति । ● संधियुक्तशब्दानां उच्चारणम् शुद्धं प्रयोगं च

		<p>शब्दरूपाणि</p> <p>धातुरूपाणि</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● भाषाकौशलस्य विकासः ● संस्कृतभाषायाः विभिन्नशब्दानां ज्ञानम् ● धातुरूपाणां स्मरणं शुद्धम् उच्चारणं च
2	मई	पाठ – 3 विजयतां स्वदेशः	<p>मेवाडाधिपतिः महाराणाप्रतापस्य विषये ज्ञानम्</p> <p>राष्ट्रभावनायाः विकासः</p> <ul style="list-style-type: none"> ● संस्कृतपठने रुचिः
		<p>कारक उपपदविभक्तयः</p> <p>अव्ययानि</p>	<p>शुद्धवाक्यरचनाकौशलस्य विकासः</p> <ul style="list-style-type: none"> ● संस्कृतपठने रुचिः <p>संस्कृतसंभाषणकौशलस्य विकासः</p> <ul style="list-style-type: none"> ● वाक्येषु अव्ययप्रयोगस्य ज्ञानम्
3	जून	पाठ– 4 विद्यया भान्ति सद्गुणाः	<ul style="list-style-type: none"> ● छात्राः ज्ञास्यन्ते यत् विद्यां विना मनुष्यस्य जीवनं व्यर्थम्
		<p>प्रत्ययाः</p> <p>संख्याः</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रत्यययुक्त-शब्दानां प्रयोगं वाचनं च ● संस्कृताध्ययने संख्याशब्दाः सहायकाः भविष्यन्ति ।

		संकेताधारितम् औपचारिकम् अथवा अनौपचारिकम् पत्र-लेखनम्	पत्राणां वाचनं प्रायोगिकं ज्ञानं च
4	जुलाई	पाठ- 5 कर्मणा याति संसिद्धिम्	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्कृतभाषायाः ज्ञानस्य वर्धनम् ● सरलसंस्कृतस्य ज्ञानम्
		उपपदविभक्तयः	<ul style="list-style-type: none"> ● शुद्धवाक्यरचनाकौशलस्य विकासः
		संकेताधारितं पत्रलेखनम्	<ul style="list-style-type: none"> ● पत्राणां वाचनं प्रायोगिकं ज्ञानं च
		पत्रलेखनम् / चित्रवर्णनम्	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्कृतभाषाकौशलस्य विकासः
5	अगस्त	पाठ- 6 तत् त्वम् असि	<ul style="list-style-type: none"> ● उपनिषदानां परिचयः तान् प्रति जिज्ञासां च
		पाठ - 7 तरवे नमोऽस्तु	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्कृतभाषायाः ज्ञानस्य वर्धनम् ● सरलसंस्कृतस्य ज्ञानम् ● छात्राः वृक्षान् प्रति समादरभावं धारयिष्यन्ति
		विसर्ग संधिः	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्कृतलेखनकौशलस्य विकासः ● विसर्गसंधेः ज्ञानम् ● संस्कृतपठने लेखने च कुशलता भविष्यति । ● संधियुक्तशब्दानां उच्चारणम् शुद्धं प्रयोगं च

		संवादपूर्ति: / कथापूर्ति:	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्कृतलेखनकौशलस्य विकासः ● पाठः वाक्यनिर्माणे सहायकः भविष्यति । ● संभाषणकौशलस्य विकासः
6	सितम्बर	आदर्शप्रश्नपत्रम्	<ul style="list-style-type: none"> ● पठितविषयवस्तुनां मूल्यांकनम्
		पुनरावृत्तिः	<ul style="list-style-type: none"> ● पूर्वपठितपाठानाम् अभ्यासं भविष्यति ।
7	अक्टूबर	पाठ— 8 न धर्मवृद्धेषु वयः समीक्ष्यते	<ul style="list-style-type: none"> ● भाषिकतत्वानां व्यावहारिक प्रयोगस्य ज्ञानम् ● भाषाकौशलस्य विकासः ● संस्कृतभाषायाः विभिन्नशब्दानां ज्ञानम्
		वाक्येषु रेखांकितपदानि अधिकृत्य उचित प्रश्ननिर्माणम्	<ul style="list-style-type: none"> ● भाषाकौशलस्य विकासः ● भाषिकतत्वानां व्यावहारिक प्रयोगस्य ज्ञानम्
		वर्णविचारः	<ul style="list-style-type: none"> ● स्पष्टोच्चारणस्य ज्ञानम् ● भाषापठनार्थं वर्णविचारस्य ज्ञानम्
		शब्दरूपाणि धातुरूपाणि	<ul style="list-style-type: none"> ● भाषाकौशलस्य विकासः ● संस्कृतभाषायाः विभिन्नशब्दानां ज्ञानम् ● क्रियापदानां ज्ञानम् ● स्मरणशक्तेः विकासः ● वाक्यनिर्माणस्य कौशलम्
8	नवंबर	पाठ— 9 कवयामि वयामि यामि	

			<ul style="list-style-type: none"> ● संस्कृतभाषायाः ज्ञानम्
		अव्ययानि	<ul style="list-style-type: none"> ● वाक्येषु अव्ययप्रयोगस्य ज्ञानम्
		प्रत्ययाः	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रत्ययान् पठित्वा छात्राः वाक्येषु सम्यक् शब्दानां प्रयोगं करिष्यन्ति ।
		संख्याः	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्कृताध्ययने संख्याशब्दाः सहायकाः भविष्यन्ति ।
9	दिसम्बर	पाठ— 10 भारतीयं विज्ञानम् (केवलम् आन्तरिकमूल्यांकनाय)	<ul style="list-style-type: none"> ● मानवीयमूल्ययुक्ता भारतीयविज्ञानपरम्परायाः ज्ञानम् ● भारतीयसभ्यतायाः ज्ञानम्
		संख्या	<ul style="list-style-type: none"> ● संख्यानां वाचनं प्रयोगं च
		शब्दरूपाणि प्रत्ययाः संकेताधारितं पत्रलेखनम्	<ul style="list-style-type: none"> ● भाषाकौशलस्य विकासः ● संस्कृतभाषायाः विभिन्नशब्दानां ज्ञानम् ● प्रत्यययुक्त-शब्दानां प्रयोगं वाचनं च ● पत्राणां वाचनं प्रायोगिकं ज्ञानं च
10	जनवरी	पाठ— 11 भारतेनास्ति मे जीवनं जीवनम् (केवलम् आन्तरिकमूल्यांकनाय)	<ul style="list-style-type: none"> ● मानवीयमूल्ययुक्ता भारतीयविज्ञानपरम्परायाः ज्ञानम् ● भारतीयसभ्यतायाः ज्ञानम्

		उपपदविभक्तयः	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्कृते वाक्यनिर्माणस्य ज्ञानम् ● संस्कृतभाषायाः सम्यक् ज्ञानम्
		चित्रलेखनम् / चित्रवर्णनम्	<ul style="list-style-type: none"> ● रचनात्मककौशलस्य विकासः
		श्लोकान्वयः / श्लोकानां संस्कृतेन भावार्थः	<ul style="list-style-type: none"> ● भाषाकौशलस्य विकासः
11	फरवरी	सम्पूर्णपाठ्यक्रमस्य पुनरावृत्तिः	पठितसामग्रीणां व्यावहारिक-प्रयोगः